
	<p style="text-align: center;"> МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ЦЕНТРАЛЬНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ Кафедра економіки та підприємництва СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ </p>	
---	---	---

Назва курсу	Економічна безпека
Викладач	Наталія СИСОЛІНА, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри економіки та підприємництва
Контактний телефон	+38(066)-178-29-43
E-mail:	natlsysol@gmail.com
Обсяг та ознаки дисципліни	Вибіркова дисципліна, змістових модулів – 2. Форма контролю: залік. Загальна кількість кредитів – 4, годин – 120, у т.ч. лекції – 28 годин, практичні заняття – 14 годин, самостійна робота – 78 годин. Формат: очний (offline / face to face) / дистанційний (online). Мова викладання: українська. Рік викладання – 2022-2023.
Консультації	Консультації проводяться відповідно до Графіку, розміщеному в інформаційному ресурсі moodle.kntu.kr.ua; у режимі відеоконференцій Zoom, через електронну пошту, Viber, Messenger, Telegram за домовленістю.
Пререквізити	Особливі вимоги відсутні, але ефективність засвоєння змісту дисципліни значно підвищиться, якщо здобувач володіє знаннями з економічної теорії; економіки підприємства; організації виробництва, стратегії підприємства

1. Мета і завдання дисципліни

Мета вивчення дисципліни – забезпечення базової підготовки здобувачів вищої освіти в галузі економічної безпеки, формування комплексу знань про використання теоретико-методичних основ оцінки та аналізу стану економічної безпеки підприємства для формування навичок розробки практичних рекомендацій щодо зниження ризиків підприємства та розробки антикризових заходів.

Завдання вивчення дисципліни:

- формування компетентностей, важливих для особистісного розвитку фахівців та їхньої конкурентоспроможності на сучасному ринку праці;
- освоєння методів та інструментарію проводити оцінку та аналіз стану економічної безпеки;
- набуття навичок розробки комплексу рекомендацій для зниження ризиків підприємства;
- оволодіння навичками розробки антикризових заходів.

2. Результати навчання

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен знати:

- теоретичні основи щодо управління економічним станом підприємства;
- основні концептуальні положення управління економічною безпекою;
- основні особливості організації послідовності етапів формування служби економічної безпеки на вітчизняних підприємствах;
- світові тенденції підвищення рівня економічної безпеки.

вміти:

- раціонально використовувати методичний інструментарій по оцінюванню системи економічної безпеки;
 - управляти ризиками інноваційних проектів.
- набути соціальних навичок (soft-skills):
- здійснювати професійну комунікацію;
 - ефективно пояснювати і презентувати матеріал.
 - взаємодіяти в проектній діяльності.

3. Політика курсу та академічна доброчесність

Очікується, що здобувачі вищої освіти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлювати наслідки її порушення.

При організації освітнього процесу в Центральноукраїнському національному технічному університеті здобувачі вищої освіти, викладачі та адміністрація діють відповідно до: Положення про організацію освітнього процесу; Положення про організацію вивчення вибіркового навчальних дисциплін та формування індивідуального навчального плану ЗВО; Кодексу академічної доброчесності ЦНТУ.

4. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1.

Тема 1. Теоретичні основи економічної безпеки

Тема 2. Система управління економічною безпекою підприємства.

Тема 3. Особливості забезпечення економічної безпеки в організаціях різних форм власності та видів діяльності.

Змістовий модуль 2.

Тема 4. Методичне забезпечення оцінювально-аналітичної системи економічної безпеки.

Тема 5. Економічна безпека в системі корпоративних відносин підприємства.

Тема 6. Дослідження особливостей управління ризиком інноваційних проектів.

5. Система оцінювання та вимоги

Види контролю: поточний, підсумковий.

Методи контролю: спостереження за навчальною діяльністю здобувачів, усне опитування, письмовий контроль.

Рейтинг студента із засвоєння дисципліни визначається за 100 бальною системою, у тому числі: перший рубіжний контроль – 50 балів, другий рубіжний контроль – 50 балів.

Семестровий залік полягає в оцінці рівня засвоєння здобувачем вищої освіти навчального матеріалу на лекційних, практичних, семінарських або лабораторних заняттях і виконання індивідуальних завдань за стобальною та дворівневою («зараховано», «не зараховано») та шкалою ЄКТС результатів навчання.

6. Рекомендована література

1. Андрощук Г. А. Экономическая безопасность предприятия: защита коммерческой тайны / Г. А. Андрощук, П. П. Крайнев. - К. : Видавничий Дім «Ін Юре», 2000. - 398 с.

2. Бекряшев А. К. Теневая экономика и экономическая преступность / А. К. Бекряшев, И. П. Белозеров. – Электронный учебник / Режим доступа: <http://newasp.omskreg.ru/bekryash/index.htm>
3. Белокуров В. В. Структура функциональных составляющих экономической безопасности предприятия [электронный ресурс] / В. В. Белокуров // Режим доступа : // <http://www.safetyfactor.ru> – 20.01.2005.
4. Бирман Г. Экономический анализ инвестиционных проектов / Бирман Г., Шмидт С : Пер. с англ. под ред. Л.П.Белых. – М.: Банки и биржи, ЮНИТИ, 1997. – 631 с.
5. Бланк И.А. Управление финансовыми рисками / И.А. Бланк. – К.: Ника-Центр, 2005. – 600 с.
6. Васильців Т.Г. Економічна безпека підприємництва України: стратегія та механізми зміцнення: Монографія / Т.Г. Васильців. – Львів: Арал, 2008. – 384с.
7. Вітлінський В.В. Ризикологія в економіці та підприємстві: Монографія /Вітлінський В.В., Великоіваненко Г.І. – К.: КНЕУ, 2004. – 480 с.
8. Витлинский В.В. Экономический риск: системный анализ, менеджмент / В.В. Витлинский. – К., 1994. – 245 с.–Деп. в КГЕУ 17.10.94, №2035–Ук94
9. Внукова Н.М. Економічна оцінка ризику діяльності підприємств: проблеми теорії та практики / Внукова Н.М., Смоляк В.А. / Харківський національний економічний ун-т. Х.: ВД «ІНЖЕК», 2006. – 181 с.
10. Волков И.М. Проектный анализ/ Волков И.М., Грачева М.В. – М.: Банки и биржи: ЮНИТИ, 1998. – 422с.
11. Грунин О. А. Экономическая безопасность организации : [учеб. пособ.] / О. А. Грунин, С. О. Грунин. - СПб.; М.; Х.; Минск : Питер, 2002. - 160 с.
12. Економічна безпека підприємства: Методичні вказівки до вивчення курсу для студентів спеціальності 7.03050401 «Економіка підприємства за видами діяльності»/ Н.П.Сисоліна, Г.В.Савеленко. - Кіровоград; КНТУ, 2014.–18с.
13. Крыжановский В. Г. Антикризисное управление / [В.Г. Крыжановский, В. И. Ламешков, В. И. Люттер и др.]: под ред. Э. С. Минаева и В. П. Панагушина. – М.: ПРИОР, 1999. – 432 с.
14. Куліков П.М. Економіко-математичне моделювання фінансового стану підприємства: навчальний посібник / П. М. Куліков, Г. А. Іващенко. – Харків: ВД «ІНЖЕК», 2009. – 152 с.
15. Лук'янова В.В. Економічний ризик: Навч. посіб./ Лук'янова В.В., Головач Т.В. – К.: Академвидав, 2007. – 464 с.
16. Назаренко К.М., Сисоліна Н.П. Ризики у підприємницькій діяльності // Напрями економічного зростання та інноваційного розвитку підприємств // Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції студентів, аспірантів та молодих учених 11 квітня 2018р. – Кропивницький : РВЛ ЦНТУ, 2018. –С.113-115.
17. Нісфоян С.С., Сисоліна Н.П., Савеленко Г.В. Розвиток методу аналізу ієрархій як механізму вибору інвестиційного проекту на підприємстві // Центральноукраїнський науковий вісник : Економічні науки, вип. 5 (38).- Кропивницький: ЦНТУ. – 2020. – С. 228-237.
18. Основи створення комплексної системи економічної безпеки підприємства: теоретичний аспект [Електронний ресурс] / Коваленко К.В. – Режим доступу до статті <http://www.nbuv.gov.ua>
19. Предприятие в нестабильной экономической среде: риски, стратегии, безопасность / Г.Б. Клейнер, В.Л. Тамбовцев, Р.М.Качалов/ Под общ. ред. С.А.Панова. – М.:ОАО Изд-во «Экономика», 1997. – 288 с.
20. Сисоліна Н.П., Андрейченко В. Економічна безпека бізнесу та шляхи управління ним// Пріоритети розвитку підприємств у XXI столітті // Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції 29 листопада 2017 р. – Центральноукраїнський національний технічний університет. – Кропивницький: ЦНТУ. – 2017. – С. 140-141
- 21.Сисоліна Н. П. Економічна безпека підприємства : навчальний посібник / укл. Н.П.Сисоліна. – Кіровоград: КНТУ, 2014 – 224с
22. Сисоліна Н.П., Савеленко Г.В. Система економічної безпеки машинобудівних

підприємств // Economics and management: problems of science and practice: Collection of scientific articles. - Vol.2 - Verlag SWG imex GmbH, Nurnberg, Deutschland, 2014.- P. 262-267

23. Сисоліна Н.П., Чумаченко О.С. Економічна безпека підприємств з інноваційними проектами// Економіка і організація управління. Збірник наукових праць.- №1(17) - 2(18). Донецький національний університет, Вінниця. - 2014.- С.260-264

24. Судакова О. І. Стратегія забезпечення належної економічної безпеки підприємства / О. І. Судакова, Д. В. Гречко, А. В. Шкурупій. – [електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.rusnauka.com/4_SVMN_2007/Economics/18818.doc.htm.

25. Ткаченко А. М. Оцінка рівня економічної безпеки підприємства / А. М.Ткаченко. Режим доступу: http://www.nbu.gov.ua/portal/Soc_Gum/Venu/2010_1/21.pdf

Розглянуто і схвалено на засіданні кафедри економіки та підприємництва, Протокол №1 від «15» серпня 2022 р.